

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 frt. Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hová az előfize- tési és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. NYILTÉR PETIT SORA 30 KR.</p>
---	---	--

A belvizek levezetéséről.

Városunk közönségére nézve ez idő szerint legaktuálisabb kérdést képez az, vajjon milyen intézkedések fognak megvalósítani a csongrád-sövényházi ármentesítő társulat részéről a belvizek levezetését célzó műszaki műveletek körében.

Helyén valónak látjuk ennél fogva általánosságban kifejezést adni közönségünk ez ügyben elfoglalt álláspontjának addig is, míg az ügyet műszaki oldaláról tekintve, alaposan hozzá szólunk a csatorna tervezetek kérdéseihez.

Mivel a törvényhozás gondossága folytán Csongrád város érdekelt birtokos-közönsége egyáltalán semminemű oly jogtalan műveleteket nem tett határában, melyek miatt a belvizekért okolható lenne: nem érezheti magát a legkevésbé sem kötelezve olyan költségek viselésére, melyeket a belvizeknek célba vett szabályozási műveletei maguk után vonnak.

Érdekeink védelmére a társulati és illetve csatorna-építési költségek terhe nélkül is találván elég törvényes óvszert, melylyel magunkat a mesterségesen felülről reánk zúdított belvizek ellen védelmezhetjük: a költséges csatorna építéseket tehát éppenséggel nem kívánjuk, mert félünk, hogy az onnan származó költségeknek legnagyobb része a csongrád-sövényházi ármentesítő társulatnak nyakába szakadna és így igaztalanul ismét súlyosodnék a teher, melyet az ármentesítés érdekében viselnünk kell.

Ha azonban mindezek dacára útját nem állhatnók a csatorna építéseknek, annyit mégis teljes joggal kívánhatunk, hogy a határunkbeli belvizek levezetésének kérdése teljesen elkölönítessék a más határbeli belvizek levezetésének kérdésétől. Es pedig annyi-vel is inkább, mert a vidre- és csukáséri belvizek forrása és levezető csatornája nem azonos a dongéri s egyéb uradalmi belvizek forrása és levezető csatornájának kérdésével.

Továbbá a vidre- és csukáséri belvizek nem a mi határunkban fakadnak, hanem Pestmegyéből özönlnek reánk; sokkal inkább helyén és rendjénvalónak találnók, ha az említett belvizek nem a mi határunkban ásandó csatornán vezetnek le, hanem ott, hol legtermészetesebb módon levezethetők — az újfalusi határbán, azon ereken, melyek már a Válcay-féle tervezetben megjelölve vannak.

Es ha, feltéve, e most említett tervezet egyáltalában nem volna elfogadható; vajjon miért kell éppen oly helyeken vezetni határunkban a tervezett csatornát, hol az legtöbb kárt okoz, t. i. a szőlőkben?!

Van elég bajunk-kárunk az ármentesítéssel, tudja azt jól Isten, ember! Felhívjuk tehát mindazoknak jóakaró figyelmét jogosult és kiméletet követelő érdekeinkre, kiknek kezébe a rendelkezési jog és hatalom a belvizek levezetése ügyében letéve van.

Spectátor.

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCZÁJA.

LAURA.

— A „Csongrádi Lap” eredeti tárczája. —

Olyan szép volt, mint a feslő rózsabimbó. Bomlott is utána az egész vidék fiatal-sága!

Ő meg csak úgy játszott velük, mint a kis czicza a pamutgomolylyal. Minden héten más volt a tour-on. Akit legjobban bosszantott, vagy akire legtöbbször reá vetette — éles gúny között — gyönyörű szemeit: az volt a legboldogabb. Egy-egy gúnyos mosolyt, egy-két éles megjegyzést többre becsültek életükben.

A fiatal leány tudta ezt jól; de tudták a fiatal emberek is. És mégsem akadt egy is, aki a leányt ezen hiúságából, büszkeségéből és szeszélyéből kigyógyítani, mint mondani szokták, kiábrándítani merészelt volna.

De nem is tudták a módját.

Es ez még jobban fölbátorította a kis leányt.

Nem hogy beléunt volna szeszélytől bélyegzett tettemek folytatásába; nem hogy belátta volna hiúsága káros voltát: hanem, mintha csak vesztét érezte volna, nem volt előtte senki szent, akit gúnytárgyává ne tett volna lépten-nyomon, akit „se m mi” számba ne vett volna!

Föltartóztatathatatlannul ment ez a kis leány azon az uton, amely kell, hogy örvénybe, bukásra vezessen. Ment, mint a folyó vize, míg akadályra nem talált; akadályra, melyet önjerejéből legyőzni képtelen.

Ez az akadály nemsokára előállott. Egy fiatal, szegény nevelő vetődött abba a helységbe. Ez lett azon pont, amelyen a fiatal leány összes akarata hajótörést szenvedett.

A leánynak — mondjuk őt Laurának, a név nem sokat határoz — családja rokonsági viszonyban állott ama családdal, ahová a fiatal nevelő, L a c z i, beszegődött. Beszegődött, mondom, mert a nevelői kenyér keservesebb a cselédénél; keserűbb a keserű aloénál. Erről csak annak van fogalma, aki azt már izlelte. Nem mondom, hogy minde-nütt így áll a dolog; de száz eset közül kilenczvenkilenc esetben igaz az amit állítok.

De nem erről van a szó!
L a c z i megszokta ezt a keserves kenyeret: hiszen földhöz ragadt szegény szülék gyermeke volt! Otthon nem kényeztették el; az élet pedig lemondásra, nélkülözésre tanította. Hiába! az élet a legjobb iskola! Aki ebből győzedelmesen kerül ki: többet produkál az iskolában szerzett összes tapasztalatainak eredményénél; az tudja, mire kell becsülni az életet.

L a c z i az élet iskolájából került ki Végig küzdötte valamennyi harczeit az életnek s legutóljára maradt neki a — nevelői kenyér.

Oda jött a családhoz, ahol eleintén nagyon kevésre becsülték. Ugy tettek vele, mint a gyémánt-kövel, amit idő előtt nem ismernek fel a tapasztalatlanok. De ez csak rövid ideig tartott. Mikor megismerte a család L a c z i lelkének nemességét, férfias komolyságát, észtehetségének ragyogását: fokról-fokra a legnagyobb tiszteletben részesült.

A család úton-útfélen csakis derék nevelőjéről beszélt.

Igy jutott a hire Laurához is.

Megismerkedtek.

L a c z i sok mindent hallott Laura szeszélyéről, sőt az első találkozás alkalmával maga is meggyőződött a valóságról. Föltette magában, hogy ezt a büszke tejemtést megtöri. Igen ám! de hogyan? Ó, a szegény nevelő, egy gazdag leánynyal szemben hogyan teheti ezt?!

Addig gondolkozott, tervezett, míg kistötötte.

Ignorálni fogja Laurát, ez lesz a legjobb!

S csakugyan ez volt a legjobb.

A ki a kákán is csomót keres.

A „Szentesi Lap“ f. évi március hó 29-iki száma újdonsági rovatának „A mi kaszinónk“ cím alatt megjelent közleményében, a Tóth Kálmán és Dr. Csató Zsigmond-féle lovagias ügyből kifolyólag, Sima Ferencz, nevezett lap szerkesztője, a szentesi kaszinó választmányát páros viaskodásra hívta ki.

Magában véve az a tény, hogy Sima Ferencz úr a szentesi kaszinó választmányát elégtétel adásra szólítja fel, nem valami meglepő; mert hiszen az már másokon is megtörtént, hogy egy testület által megsértetvén, a testület egyetemét kihívták. Mégis ilyen dolog a legritkább esetek közé tartozik.

Egy testületet kihívni azért, mert nem egyesek szája ize szerint jár el, egyáltalán szokatlan valami. Hiszen ha ez helyénvalónak tartatnék, minden erkölcsi testület választmányába legalább is két vivőmestert kellene betenni, hogy ilyen esetekben helyt álljanak a választmányért.

Azonban Szentesen megtörtént az a ritka eset, hogy Sima Ferencz kihívta a szentesi kaszinó választmányát.

Hát ha kihívta, az ő dolga; s hogy kimennek-e, az pedig a választmányé.

Mivel az ügyet behatóan nem ismerjük, nem is szólhatunk hozzá! Majd elvégzik egymást között. De hogy a kaszinó nem igen tekinti tréfának a dolgot, mutatja az, hogy Sima urat tagjai sorából már is kizárta.

Van azonban egy két szavunk a laptárs azon elfogult állításaira, mint ha ezen kihívás előzményeinek a megteremtője Zsilinszky Mihály főispán lenne.

A nevezett közlemény ugyanis a következőképpen végződik:

„Zsilinszky Mihály főispán uralma alatt tehát oda jutottunk végre, hogy fegyverrel fog egymással szemben állni az egész (!) vármegye!“

No még ilyen bombasztot nem pipáltunk! Pedig hát eleget élveztük annak idejében a csongrádi piac téren Csató Zsigmond fürmedvényeit, és éppen ezért szánakozással gondolunk szegény békés gyulai polgártársainkra,

kik még máig is kitartó türelemmel hallgatják a legújabb kor eme fölkezt profétáját.

Ilyen módon egyszer csak a következőket fogjuk olvasni a „Szentesi Lap“-ban:

„Tartós hideg időjárás. Ilyen kellemetlen és hosszasan telre, a legöregebb emberek is alig emlékeznek. A téli tizifa-készlet elfogyott; a legnagyobb erőfeszítés mellett is, 25 frtért lehet egy öl fát venni. Tegnap két szentesi fuvarost a Széchenyi úton megfagyva találtak.*) Zsilinszky Mihály uralma alatt tehát oda jutottunk végre, hogy még a nap is megvonja jótékony sugarait a szegény Szentestől. Ez még boldogult Rónay Lajos főispánja alatt sem történt meg!“

Hát ebben a dologban az a legesudálatosabb, hogy a vármegye közönségének óriási többsége nem csak hogy meg van elégedve Zsilinszky Mihály működésével, sőt ellenkezőleg az elfogulatlan meggyőződés szava éppen az, hogy ilyen egészséges megyei kormányzat Csongrád megyében még sohasem volt.

Éppen ezért csodálkozunk azon, hogy a „Szentesi Lap“ nem csak a megyei kormányzatért, hanem a közéletben előforduló személyi ügyekért is, folytonosan a főispánt és működését kárhoztatja.

Mi köze Zsilinszky főispánnak ahhoz, hogy Sima Ferencz a szentesi kaszinó választmányát ki hívta, azt mi a mi véges eszünkkel föl nem foghatjuk!

Bizony megérjük, hogy a „Szentesi Lap“ még az utcai verekedésekért is a főispánt fogja okozni, a mikéntlen Sima Ferencz úr indítványára már eddig is megtörtént Szentesen az a példátlanul álló kuriózum, hogy a czizmadia iparosok báljából kitiltottak egy volt kartársukat azért, mert az illető a főispán huszárnak merészkedett lenni!

No de az érdemes kolléga ilyen bombasztó állításaira egyebet nem is mondhatunk, mint hogy a ki így cselekszik, az a „kákán is csak csomót keres.“

* Mi lenne a szentesi 48-as pártból, ha Urdy Sándor egyszer megfagyva? Szedő.

Laurát végtelenül bosszantotta az, hogy ez a „jöttment nevelő“, mint ő nevezte, semmibe sem veszi. Hidegen köszön; közönyös dolgokról beszél; a vágást vágással viszonzozza; a társaságban észre sem látja őt venni, holott a vidék fiatalsága, mint méhek a köpűt, úgy rajongják őt körül.

Éjjel nappal ez a gondolat járta át agyát.

Laczi volt éjjel álma, nappal gondolatja, úgy annyira, hogy — belészerezett. De büszkesége titkolódzásra készítette.

Föltette magában, hogy inkább szíve szakadjon meg, mintsem ezt észre vegyék rajta. Pedig nem titkolhatta sokáig. A hú, a bánat napról-napra hervasztotta, mint a forró napsugár a virágot. Észrevette rajta mindenki, hogy valami lelki baja van; észrevették azt — szemmel láthatólag — hogy már nem a régi.

Vigasztalták, de mindhiába!

Részvételt volt iránta mindenki, csak Laczi nem.

Ez még jobban bántotta őt.

Belátta, hogy ez sokáig nem tarthat így; megalázta magát, megtörte büszkeségét, feláldozta hiúságát: maga vallotta meg könnyezve Laczinak, hogy szereti; szereti forrón, lángolóan; szereti lelke-lelkéből, a fiatal szív teljes hevéllel.

Megdöbbenve hallgatta meg Laurát.

Nem ezt akarta ő. Csak kiábrándítani hiúságából és semmi egyebet.

Most, hogy a dolog ennyire fejlődött: nem tudta mit tévő legyen?! Ő is megszerette a leányt: de azt tudta, hogy övé nem lehet. A válasz-fal közöttük sokkal óriásibb, semhogy ezt lerombolni képes lenne.

Nem vallotta meg a leánynak, hogy viszont szereti; csak azt mondotta, hogy fedlje őt el, mondjon le róla, mert nem érdemes ő egy leány szerelmére sem.

Laura letörülte könnyűit: hidegen vett tőle búcsút.

Laczi másnap eltűnt a vidékről, hogy soha többé ne lássák.

Őt nem is látták, de látták Laurát napról napra hervadni, fogyni, betegeskedni. Soha senkisé tudta, hogy miért? Mendedmondta sok keringett, de a valót egyik sem közölte.

Férjhez ment szülői akarata folytán, de egy év multával már elföldelték; meghantolták a nefelejesessel beültetett árkot. Megsíratta őt minden ismerőse. Kár volt e fiatal asszonyért! — mondogatták, — a tánc vitte őt a halálba!

Lehet, hogy némileg ezeknek is igazuk volt.

Annyi bizonyos, hogy Laura szíve titkát magával vitte a sírba!

Kapás Lajos.

Felhívás előfizetésre.

Az új évnegyed kezdetén tisztelettel kérjük olvasóinkat, hogy előfizetéseiket a kellő időben megújítani sziveskedjenek, hogy a lap nyomtatása és szétküldése körül magunkat kellőleg tájékozhatassuk.

A „Csongrádi Lap“ előfizetési ára egész évre 4 frt, félévre 2 frt negyedévre 1 frt.

Tisztelettel:

A kiadó hivatal.

Újdonságok.

— április 5.

— Dr. Tergina Gyula vármegyénk kir. tanfelügyelője, f. hó 2-án, csütörtökön d. után körünkbe érkezett. Pénteken d. előtt és d. után a központi elemi fiú- és leányiskolákat, az esteli órákban az iparos iskolát, szombaton pedig a polgári iskola osztályait látogatta meg, minden osztályban nagy érdeklődéssel hallgatta a tanulók feleleteit s különböző tantárgyakból kérdezte azokat. Vasárnap az iparos tanulók rajz iskoláját s az ismétlő iskolákat, hétfőn a városi többi iskolákat, s kedden a tanyai iskolákat látogatta meg. — Szívünkben üdvözljük a jeles tanfőnököt körünkben.

— Helyettesítés. Szarka Mihály kir. járásbíró úr helyettesítésére, szabadság idejének tartamára, Grün József szegedi kir. aljbíró úr delegáltot, ki hivatalát már a napokban el is foglalta városunkban.

— A csongrádi vörös-kereszt egyesület választmánya f. hó 12-én d. u. 5 órakor tartja alakuló gyűlését a központi iskola igazgatói termében. A választmány tagjai: id. Bagi Geróné, Bojnicszer Antalné, Bojnicszer Jakabné, Csemege Antalné, Drasovits Dezsőné, Éder Istvánné, id. Faragó Mihályné, Szabó Imréné, Szarka Ödönné, Szőke Illésné, Szvoboda Ferenczné, Váli Gézané, Weisz Sámuelné, Vörös Jánosné úrnők, Réti Ida úrnő, Bába Rókus, Dr. Bojnicszer Antal, Dr. Cicatricis Lajos, Csemege Antal, Eszes Mátyás, Kurucz József, Réti Ernő, Szarka Ödön, Szvoboda Ferencz, Dr. Váli Géza és Ujhelyi Nándor urak.

— Az ipartestület előjárósága ismétlen felhívja a testület azon tagjait, kik tagsági és beiratási díjakat mindeddig le nem fizették, hogy e kötelezettségüknek a jövő hét folyamán annál is inkább eleget tegyenek, mert a késedelmező tagok említett hátralékai már legközelebb végrehajtás útján fognak behajtatni.

— Közigazgatási bizottság. Csongrád megye közig. bizottsága f. hó 14-én tartja ápril havi rendes ülését.

— Tavaszgyakorlatok. A 46-ik gyalogezred tartalékosai f. hó 20-ára vannak a két heti tartamú tavaszi hadgyakorlatokra Szegedre behíva. A behívott tartalékosok száma 193.

— Táncztanítás. Landau Lázár táncztanító, kinek felhívását lapunk előző számában közöltük, e hó elsején megkezdte oktatását a polgári kör helyiségében. Az ismert ügyességű táncztanítót újfönt is ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

— Hajóközlekedés a Tiszán. A szab. dunagőzhajózási társaság szegedi ügynöksége értesíti közönségünket, hogy a jelen év folyamán egy első és másodosztálylyal berendezett hajó fog a Tiszán Szeged és Szolnok közt hetenként háromszor közlekedni, és pedig a következő menetrend és árszabás szerint: Csongrádról Szolnokra indul kedden, csütörtökön és szombaton hajnali 4 órakor, Szeged felé pedig szerdán, pénteken és vasárnap hajnali 4 órakor. Menetárak: Szolnokra I oszt. 1 frt 10 kr, II oszt. 75 kr. Kécskésre I oszt. 70 kr, II oszt. 45. Kültre I oszt. 45

kr, II oszt. 30 kr. Szentésre I oszt. 15 kr, II oszt. 10 kr. Mindszentre I oszt. 45 kr, II oszt. 30 kr. Szegedre I oszt. 1 frt. II oszt. 65 kr.

— **Öngyilkosság.** Ehrlich Sándor, városunkban előnyösen ismert fiatal cipész-
iparos, a „Pannónia“-szállóban, a hol szobát bérelt, mult pénteken reggel öngyilkossági szándékból két pisztolylövést intézett maga ellen. A lövések zajára összcsozdült nagy néptömeg előtt rémületes látvány tárult föl. A viruló egészségű ifjú borzasztóan eltorzult vonásokkal feküdt ágyában, melyet a szívéből patakzott vér borított el. A helyszínen megjelent orvosok csakhamar konstatálták, hogy az egyik golyó a 6 és 7 ik borda közt hatolt be, s a szívet is érinté, a másik pedig a lágyék táján átfuródva a hashártyát és beleket rombolta össze. A nagy sebláz miatt a golyó eltávolítására gondolni sem lehetett. A szerencsétlen ifjú még mindig óriási kínok közt vergődik, folyógyógyulását azonban egyáltalán semmi remény nincsen. Tettének okául — keresd az asszonyt!

— **Rablás.** Gyergyádes József földmivest, ki mult kedden az uradalmi homok árverezéséről jött haza az Erzsébetből, a város végén útonálló: támadták meg, s 180 frt készpénztől megfosztván, véresre verve hagyták az úton. A csendőrség nyomozza a tetteseket.

— **Járvány.** Csany községhez tartozó, s a gróf Károlyi-féle uradalom tulajdonát tevő *felgyői* pusztán, valamint a csongrádi határban fekvő u. n. *erzsébet-erdei majorban* az elmúlt hét derekán kiütött a ragályos száj-és körömfájás. A fertőzött terület, melyen az összes szarvasmarha állomány megbetegült, azonnal zár alá vétetett, s a főszolgabírói és községi előjáróság minden lehetőt elkövetnek, hogy a baj további terjedésének eleje vétesék. A járvány különben gyors és átlag szelid lefolyásának mutatkozik.

— **A vetések állása** márczius hónap második felében a következő volt: az utóbbi napokban országszerte nagyon kedvezőtlen időjárás uralkodott. A megkezdett tavaszi vetési munkákat abban kellett hagyni az esőzések és havazások miatt. A hőmérő is nagyon leszállt, helyenkint még az alföldön is 5 R. fok hideg volt. Az őszi vetések közül általában véve a búza országszerte a legjobban áll; rozsbau helyenkint nagymérvű kár mutatkozik; panaszokdnak, hogy kisebb mérvű kipállások csaknem mindenütt vannak az országban. Árpa többnyire kielégítő. Repce különbözően áll, helyenkint kivészett, állag gyenge közepszerű.

— **Lovak, kocsik és szekerek összeírását** rendelte el a m. kir. honvédelmi ministerium. A lóállomány összeírása s ezzel egyidejűleg a kocsik és szekerek összeírása e hó 3-ától 15-ig bezárólag, a lóosztályozás pedig április 15-étől június 15-éig terjedő idő közben lesz végrehajtandó. Főhivatnak a lótartók és lótulajdonosok, hogy ez idő alatt ló-és szekérállományukat a város előjáróságánál bejelenteni el ne mulasztják.

— **Tűzbiztonsági szempontból** fölőtte kívánatosnak tartjuk, hogy az ármentesítő társulat a tiszai gátak északi oldalán lerakott szalma készletét kevésbé tűzveszélyes térségre hordassa el; mert ha a gyúlékony szalma-kazlak esetleg tüzet kapnak, borzasztó pusztítás okozói lesznek a közel fekvő nádas házak sűrű tömegében.

— **Állatkinzás.** Mészároslegények éretlen tréfái közt nem a legutolsó az a heccz, mit a székek körül ólalkodó kutyákkal elkövetnek akkép, hogy a lefúlelt eb farkára fel-fútt hólyagot kötnek, s az eszeveszett állatot szörnyű vihogás közt szabadjára eresztik. Nem is szólva arról, hogy mily lelketlenség kell az ily állatkinzáshoz, csupán azt a tényt említjük föl, hogy a mult hetekben egy ily fölhólyagozott kutya a főtéren lévő gyógy-szertárba futott be, s ott minden üvegnekút összerombolt, legutóbb pedig a templom-

ba rohant, s ott az ajtatoskodók között a legnagyobb rémületet és megbotránkozást kelté föl. — A „heccmeister“ urakat melegen ajánljuk a rendőrbiztos úr figyelmébe!

— **Az a sárkány.** Forgó Pál tegnap a Szentháromság előtt hajtott, midőn lovai a sárkányoktól megbokrosodtak s a kocsit fölfordították, de a benn ülőknek szerencsére nem esett bajuk. Ugy tudjuk, hogy ez eset folytán a rendőrbiztos úr — igen helyesen — megtiltotta az utazákon, de kivált a főtéren való sárkányozást.

— **Innen-onnan.** Az új zágrábi ének — hir szerint — Bende Imre besztercebányai püspök lesz. — *Köteles Mihály*, ki ártatlanul elítélve 9 évig szenvedett az illavai fegyházban, a napokban meghalt Makón. — *Patti Adeline*, a világhírű énekesnő, holnap este tartja a fővárosban hangversenyét. — *Új főispánok.* Fehérmegye új főispánjaul b. Fiáth Miklós, min. osztálytanácsost, Beszterce-Naszódra pedig gr. Bethlen Pált emlegetik. — *A népföltelők* teljes létszáma ez évben 2, 222, 032. — *Ismertlen halott.* Ritka szépségű fiatal leány hulláját fogták ki Pesten a Dunából. A nála talált levélben ezt írja: „Baldogtalan voltam. Ne kutassák kilétemet. Zsidónő vagyok. Riza.“ — *Ybl Miklós* műépítőnek a magyar mérnök-és építőegyesület szobrot emelni szándékozik. — *Jókai Mór* tegnap nyitotta meg Szegeden a nőiparegyesület képkiallítását. Este a Tisza-szállóban felolvasást tartott, mely után a város előke lősegei fényes banketten ünnepelték a világhírű író. — *A szófői minisztergyilkosság*, melynek Belsov pénzügyminiszter nagy pénteken áldozatul esett, a mint a jelekből látszik, egy neszeterjedő összeesküvő liga munkája volt.

A kártya eredete. A kártya eredete, természetesen, a messze mult homályában vész el. A hisztórikusok az vélik, hogy a kártya föltalálását az araboknak köszönheti a játszmái szerető világ. De olyan hagyomány is van, a mely szerint a kártya a szarazénoktól ered, a kik úgy hitták, hogy „naib“; mások ismét azt állítják, hogy egyenesen Hindosztánból jött át hozzánk a kóbor cigányokkal. — Spanyolországban a kártya neve „naipesz.“ Olaszországban „naibi.“ A „naibi“ szó pedig arabul próféta jelent, s így közelebb áll az „föltetés“, hogy csakugyan arab találmány a kártya. Nem tartják azonban azt sem valószínűtlennek, hogy Kínából kaptuk a kártyát. Hanem ha ez a föltetés áll, akkor nagyon megváltozott a kártya, míg hozzánk elért, mert a kínaiak az ő kártyáikat deszkadarabokból csinálták, befestve azt különféle figurákkal. Bizonyos a kártya történetében az, hogy Franciaországban a XIII. század elején kezdtek kártyázni. A kártya jelenlegi alakját a XIV. század közepén nyerte s Gréngonaire Jaquelin udvari bolond és festő volt a reformátora, három tuezatot (vagy paklit) festvén a gyenge-elmű VI. Károly király számára. Ezeket a kártyákat a királyok közül csak a tők-király fején volt királyi korona, mert az magát VI. Károlyt ábrázolta, a többi három király csak hercegi koronát kapott. A „felsőkön“ az akkori befolyásosabb udvari emberek voltak megörökítve, a „dámákön“ pedig a királyné udvarhölgyei. — Megemlítsérem még, hogy a „pique-dáma“ élő eredetije nem más, mint Bajor Izabella királyné. Az udvari bolond e kártya-tuezatokért összesen 1500 aranyat kapott. A Gréngonaire kártya it mihamar hazard-játékokra használták Párisban és másfelé is, úgy hogy Nürnbergben és Regensburgban alig győzték a kártyákat készíteni. 1397-ben eltilalták a kártyát úgy Francia- mint Németországban. A legrégebb kártya-tuezatot a párisi nyilvános könyvtárban őrzik, s 1390-ből való. Hogy nálunk mikor honosult meg a kártya? biztosan nem tudjuk, de fogadni menék rá, hogy nagyon korán.

CSARNOK.

Olcsó vacsora.

— Diák jux. —

Abból az alkalomból, hogy „Nagy-Körös költőjének“ — Mistét István uramnak — végig olvastuk „Népköltemények“ című művének második füzetét (ára 15 kr.; kapható a szerzőnél), akaratlanul is eszünkbe jut egy érdekes történet a diák-életből, a mi akkor ment végbe, a mikor e nevezetes költemény-füzer elhagyta a sajtót s a nagy nyilvános

ságé lön.

Igy történt a dolog. Harmincz körösi diák elhatározta, hogy tiz krajczáros bankettet rendez és pedig olyan bankettet, melyen mindeniköjük jóllakhat emberül és leihatja magát a körösi homokig.

Ez — a mint látható és gondolható — rettenetes egy nagy dolog, mivelhát 3 forintból harmincz éhes diáknak bajos elrontani a gyomrát és még hozzá le is itatni őket.

Hanemhát a diák diák még Nagy-Körösön is. Tervezték, addig tervezték, a mig minden rendbe jött és majdnem kétségtelenül állott előttük a bankett, az olcsó muri.

A harmincz diák egy-egy hatost adott össze s a begyűlt három forintot vettek egy sarköre való koszorút.

(Zárjel között jegyezzük meg, hogy azokban a napokban jelent meg Mistét uram költeményeinek második füzeté.)

Mikor a koszorú megvolt, akkor az egyik diákot megbízták, hogy menjen el Mistét uramhoz (a ki koresmáros máskülönbén és jómódú ember) és adja elő a mondókáját.

A diák ebéd után beállított a költő koresmájába s mikor a „kirendelt“ két deczit megitta, oda intette magához a költőt.

— Mistét uram! Mondanék én magának valamit, ha olybá veszi, mintha mit sem szóltam volna.

— Itt a kezem, hallgatok! — sügta a költő.

— Figyeljen. A diákságot annyira elragadta költeményeinek most megjelent második füzeté, hogy gyűjtést rendeztek és koszorút Mistét uramnak. Ma este harminczan hozzák el. Az elnök üdvözölni fogja Mistét uramat, azután pedig megkoszorúzzák.

— Igazán!
— Persze. Hanem ők meglepetést akarnak csinálni; éppen azért kérem költő urat, hogy tegyen úgy, mintha mit sem tudna az egészről. Ambár jó lesz egy válasza készülni.

— Anyuk! kiáltá Mistét uram, két liter bort ide a diák úrnak.

Egy óra mulva a diák kótyagosan távozott a költőtől és megmondta társainak, hogy küldetését elvégezte.

Mistét uram pedig ezalatt így szólt a feleségéhez:

— Asszony! Ma este a diákok megkoszorúznak. Hát aszondom, hogy hét órára legyen harmincz ember számára pörköltűs, túrós csusza, meg fekete kávé.

Azután neki ült, csinálta a köszönő beszédet és betanulta.

Hét óra előtt kevéssel a harmincz diák állított be hozzá. Az elsőnek ott volt karján a koszorú; és elkezdte mondani a szépen kiczikornyázott üdvözlő beszédet és végezte ezzel:

„Éljen a népköltő,
Nagy-Körös költője,
Jó hazafiaknak
Hű lelkesítője!“

Azután Mistét fejére illesztette a koszorút, a diákok elmulni nem akaró rengeteg éljenzése kíséretében.

Mikor a csend beállt, Mistét egyenesedett ki és balkezeiben tartva a koszorút, elmondta a válaszbészédet, a mit szintén rengetegül megéljeneztek.

Mikor mindez megtörtént, a diákok elnöke azt mondta:

— És most jó éjszakát nagy költő-hazánkna. Mi negettük kötelességünket.

— De nem addig a! kiáltá Mistét uram. Itt maradnak az urak egy kis jó vacsorára. Mulatnuk egyet.

És az asztalok pár perc alatt terítve lettek s a sebesen közeledő éj lett tanuja annak a csudának, hogy mint tudott harmincz diák egész éjen át mulatni három frtból.

A terv sikerét egész reggelig bizonyítá egy-egy felkiáltás:

— Éljen a költő!

Irodalom.

Minden ujságolvasó igényét teljes mértékben elégíti ki a naponként megjelenő **Budapesti Hírlap**, a mire különösen az általánosan elismert tény vall, hogy ez idő szerint a **Budapesti Hírlap** a legelterjedtebb és legkedveltebb lapja az egész országnak. A **Budapesti Hírlap** jelessége főleg a kövtezőkben nyilvánul: *Politikai cikkeinek* iránya, mint eddig, ezental is mindenkor nemzeti és a pártérdekektől független *Politikai hírei* széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közéleté felől távirati értesülésekkel látják el a rendes levelezők, minőkkel minden városban sőt nagyobb községben is bír a lap „**Budapesti Hírlap**” távirati tudósításai manap már teljesen egy fokon állanak a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. A „**Budapesti Hírlap**” *Tárcarovata* a lapnak egyik erőssége és mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A *napirovatokat* kitünő zsrnaliszták szerkesztik s e helyi értesülés ismert legügyesebb tudósítókra van bízva, *Rendőrségi és törvényszéki rovatai* külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „**Budapesti Hírlap**” helyet foglalhat minden család asztalán. A *közgazdasági rovataiban* a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges. A *regénycsarnokban* csak kiváló írók legújabb műveit közli. Mindezt a **Budapesti Hírlap**ot, melegen ajánljuk az ujságolvasók figyelmébe.

Verhovay Gyula új napilapja, a „**Független Ujság**”, a közönség oly rendkívüli érdeklődésével találkozott, hogy a március 15-iki számából már a harmadik kiadás is fogyatékán van. Az érdekesen, változatosan és az igazságot bátran szolgáló lap *április 1-től* kezdi meg rendes megjelenését. Jól lehet

a lap terjedelme a hasonló áru lapoknál nagyobb, szedése tömörebb, előfizetési ára mégis csak 14 frt egész évre, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr. Az előfizetési pénzek a lap kiadóhivatalához (Budapest, IV., Duna-utca, 7. szám, 1.em.) küldendők.

VASUTI MENETREND.

Csongrádról indul — d. e. — —	9.—
K-Kis-Szállásra érkezik	9.52
Félegyházára	10.29
Szegedre ind. (sz. v.) — — —	11.27
Szegedre érkezik — — — —	12.57
Budapestre ind. (gy. v.) — — —	12.07
Budapestre érkezik — — — —	2.19

Csongrádról ind. — d. u. — —	2.15
K-Kis-Szállásra érkezik — — —	3.01
Félegyházára — — — —	3.36
Szegedre ind. (gy. v.) — — —	4.01
Szegedre érkezik — — — —	4.59
Szegedre ind. (sz. v.) — — —	4.47
Szegedre érkezik — — — —	6.37
Budapestre ind. (sz. v.) — — —	4.43
Budapestre érkezik — — — —	8.30

Budapestről ind. (sz. v.) d. e. — —	7.45
Félegyházára érkezik — — —	11.22
Csongrádra ind. — — — —	12.15
Csongrádra ind. — — — —	12.48
K-Kis-Szállásra érkezik — — —	1.31
Csongrádra — — — —	11.01
Szegedről ind. (sz. v.) — — —	2.01
Félegyházára érkezik — — —	12.15
Csongrádra ind. — — — —	1.31
Csongrádra érkezik — — — —	1.31

Budapestről ind. (sz. v.) d. u. — —	12.10
Félegyházára érkezik — — —	4.42
Budapestről ind. (gy. v.) — — —	1.40
Félegyházára érkezik — — —	4.—
Csongrádra ind. — — — —	4.55
Csongrádra ind. — — — —	5.53
K-Kis-Szállásra érkezik — — —	6.18
Csongrádra — — — —	3.—
Szegedről ind. — — — —	4.33
Félegyházára érkezik — — —	4.55
Csongrádra ind. — — — —	5.53
K-Kis-Szállásra érkezik — — —	6.18
Csongrádra érkezik — — — —	6.18

Szerkesztői üzenetek.

Scipió. Helyben. Qui se misent furturibus, devoratur a porcis!
Flavus. Ppest. Mi oka, hogy b. közremunkálását oly hosszú időre megvonja tőlünk?
D. J. G. H. B. F. Helyben. Tegyük csak le önök azt a lantot, mely avatatlan kezekbe sehogysé illik!
V. R. Helyben. Mihelyt terünk engedni, hamarosan rendre jönni fognak.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Társ-szerkesztő: Tary István.
Kiadótulajdonos: Schwarcz Sándor.

Bármily állásu, széleskörű ismerettséggel bíró megbízható személyek kik igen előnyösen ismert

SORSJEGY-TÁRSASÁGOK

létrehozásához

tagok szerzésével foglalkozni akarnak szép jövedelmet nyerhetnek. — Ajanlatok intézendők a Magyar általános takarékpénztár részvénytársasághoz Budapesten.

Könyv- és papir-kereskedés, könyvnyomda.

SCHWARCZ SÁNDOR

AJÁNLJA

jól berendezett

jól felszerelt könyvnyomdáját könyvkereskedését

Mindennemű nyomdai munkák, u. m.:

önálló művek, folyóiratok, árjegyzékek, körlevelek, falragaszok, hírlapok, meghívók, tánczrendek, névjegyek, gyászjelentések, gazdasági-kereskedelmi-pénzügyi és hivatalos nyomtatványok gyors és pontos eszközlése a lehető legjutányosabb árak mellett.

Hazai jeles írók termékei, egyszerű- és diszkötésben, képes könyvek, ifjúsági iratok, imakönyvek, egyszerű és diszkötésben, elemi és polgári-iskolai tankönyvek, atlaszok, térképek, szótárak, levelezők köszöntők, gazdasági és törvénykönyvek nagy választékban.

Mindennemű író-, rajz-levél- és csomagoló papir. Diszes doboz-levélpapírok, borítékok, kereskedelmi és jegyzet-könyvek.

Továbbá legújabb előhímezési minták, chablonok a legnagyobb asztalfutókra vagy tálcza-kendőkre jutányos áron előnyomatnak.

Bel- és külföldi lapokra előfizetések e fogadtainak.

Hirdetések a „Csongrádi Lap”-ba felvételnek.

Csongrád, 1891. Nyom. Schwarcz Sándor könyvnyomdájában.